

درس ششم

جلسه اول

همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار

سعدی

فعالیت

آیه ۱۲ سوره نحل را همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید و ترجمه آن را در بخش درک و فهم آیات این درس کامل کنید.

تدبر

با توجه به آیه به سؤال زیر پاسخ دهید:
اینکه خورشید و ماه و شب و روز مسخر انسان است، به چه معناست؟
یعنی خداوند همه آن ها را در خدمت بشر و رشد و کمال او قرار داده است.

حفظ

به انتخاب خود یک جمله (پیام قرآنی) از این آیه را از حفظ بخوانید.

۱ وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾
 ۲ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾
 ۳ وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بِالْغَيْهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ ﴿٧﴾
 ۴ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٨﴾ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ
 ۵ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ وَعَلَى اللَّهِ
 ۶ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهْدَنُكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٠﴾
 ۷ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ
 ۸ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١١﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ
 ۹ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
 ۱۰ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
 ۱۱ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 ۱۲ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٣﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ
 ۱۳ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٤﴾

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید.

فکر می کنند، درختان خرما، ستارگان، میوه ها، کشت، تعقل و اندیشه می کنند

ردیف	کلمه	معنا
۱	زَرع	زراعت، کشت
۲	نَّخِيل	جمع نخل، درختان خرما
۳	أَعْنَاب	جمع عنب، درختان انگور
۴	ثَمَرَات	جمع ثمره، میوه ها
۵	يَتَفَكَّرُونَ	فکر می کنند
۶	نُجُوم	جمع نجم، ببتارگان
۷	يَعْقِلُونَ	تعقل و اندیشه می کنند

فعالیت دوم

این ترکیب ها و جمله های قرآنی را معنا کنید.

۲- وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ : و از همه میوه ها

۴- لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ :

برای گروهی که فکر می کنند.

۱- وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ :
درختان خرما و انگور

۳- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً :

قطعا در آن نشانه ای است

۵- لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ :

برای گروهی که تعقل و اندیشه می کنند.

فعالیت سوم

الف- ترجمه آیات ۱۱ تا ۱۲ سوره نحل را کامل کنید.

۱- يُذْنِبُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ

می رویاند برای شما با آب باران، زراعت و زیتون و درختان خرما و درختان انگور

۱- هرگاه پس از یک اسم مانند «قوم» یک فعل مانند «يَتَفَكَّرُونَ» بیاید معمولاً در ترجمه، بین آن دو از حرف ربط «که» استفاده می کنیم (برای گروهی که فکر می کنند).

۱- در ترکیب شماره ۲، هرگاه بعد از کلمه **کل**، جمع، اسم جمع و ضمیر بیاید، کلمه **کل** به معنای همه می باشد.

۲- در ترکیب شماره ۳ که حرف **ل** که بر روی واژه آیه آمده ، برای تاکید است و معنا نمی شود.

۳- هرگاه بعد از اسم نکره (تنوین دار)، فعلی بیاید، یک جمله وصفیه تشکیل می شود و در ترجمه نیز لازم است

۲- **وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ** که بعد از اسم نکره حرف "که" اضافه شود؛ مانند آیه شماره ۳ و ۶.

و ۰۰ از همه میوه ها ؛

۳- **إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ** ﴿۱۱﴾

قطعا در آن نشانه ای است، برای گروهی که فکر می کنند .

۴- **وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ**

و در خدمت شما قرار داد شب و روز و خورشید و ماه را

۵- **وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ**

و ستارگان را به فرمان او هستند؛

۶- **إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ** ﴿۱۲﴾

قطعا در آن نشانه هایی است برای گروهی که تعقل و اندیشه می کنند.

ب- از صفحه ۲۶۹ قرآن کریم، یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی درباره اینک نعمت های خدا بی شمار است، جست و جو

کنید. در دوره ابتدایی این پیام را حفظ کرده اید. آیا می توانید عبارت دیگری را نیز به عنوان پیام انتخاب کنید؟

پیام قرآنی

پیام قرآنی درباره نعمت های خدا : **وَإِنْ تَعْدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوْهَا.**

ترجمه : و اگر شماره کنید نعمت های خدا را، نمی توانید بشمارید آن را.

پیام دوم : **وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَسْرُونَ وَ مَا تَعْلَنُونَ.**

ترجمه : و خداوند می داند آنچه را پنهان می کنید و آنچه را آشکار می سازید

خانه های نورانی

۱- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۶۸ تا ۲۷۳ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۲۷۳ قرآن کریم، دو ترکیب یا جمله ساده نوشته و معنا کنید.

۱- **مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ** : از آنچه روزی دادیم آن ها را ۲- **لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ** : برای قومی که ایمان می آورند

جلسه دوم

تلفظ «غ» و «ق»

دو حرف «غ» و «ق» در فارسی، گاه به جای یکدیگر خوانده می‌شوند.
در قرائت قرآن «غ» به صورت نرم و قابل کشش تلفظ می‌شود؛ مانند:

غیر الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

وَاسْتَغْفِرُهُ

ولی «ق» به صورت محکم و غیر قابل کشش، از ته گلو تلفظ می‌شود؛ مانند:

قَدْ قَامَتْ قُلُ قُوتِهِ اقُومُ اقْعُدُ

این عبارات نماز را با توجه به تلفظ صحیح «ق» بخوانید:

قَدْ قَامَتْ الصَّلَاةُ

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوتِهِ اقُومُ واقْعُدُ

به آیات درس گوش دهید و ضمن توجه به صحت قرائت، به نحوه تلفظ دو حرف «غ» و «ق» دقت کنید؛ و شما نیز به این شیوه فصیح و زیبا بخوانید.

سورة النحل

۱ وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
 ۲ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ
 ۳ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا
 ۴ خَالِصًا سَائِغًا لِلشُّرَبِينَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ
 ۵ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
 ۶ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذْ
 ۷ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾
 ۸ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا
 ۹ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ
 ۱۰ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ
 ۱۱ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَ مِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ
 ۱۲ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید.

زنبور عسل، کوه‌ها، درخت، وحی کرد، درمان، خانه‌ها

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
درخت	شَجَر، شَجَرَة	۵	وحی کرد	أَوْحَى	۱
گوناگون	مُخْتَلِف	۶	زنبور عسل	نَحْل	۲
جمع لون، رنگ‌ها	ألوان	۷	جمع جبل، کوه‌ها	جِبَال	۳
درمان	شِفَاء	۸	جمع بیت، خانه‌ها	بُيُوت	۴

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را معنا کنید.

۱- وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ : وحی کرد پروردگارت ۲- إِلَى النَّحْلِ : به زنبور عسل

۳- مِنَ الْجِبَالِ : از کوه‌ها ۴- وَمِنَ الشَّجَرِ : از درخت

۵- مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ گوناگون است رنگ‌هایش ۶- فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ : در آن درمانی برای مردم است

۱- همان‌طور که تاکنون آموخته‌اید گاهی لازم است در پایان ترجمه یک عبارت قرآنی از فعل‌هایی مانند «است، هستم، هستی، بود، بودید، بودند و...» استفاده کرد. از آنجا که شما با زبان فارسی آشنا هستید، به راحتی می‌توانید فعل مناسب این گونه جمله‌ها را تشخیص دهید.

الف - ترجمه این جمله‌های قرآنی را که در صفحات ۲۷۴ تا ۲۷۹ قرآن کریم آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط به هر یک را مقابل آن بنویسید.

نحل، آیه ۷۸.

۱- **وَاللَّهُ غَیْبُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ**

و برای خداست نهان آسمان‌ها و زمین

نحل، آیه ۷۷.

۲- **إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**

... قطعاً. خداوند بر هر چیزی توانا است. ...

نحل، آیه ۸۰.

۳- **وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّن بُيُوتِكُمْ سَكَنًا**

و خدا قرار داد برای شما از خانه‌هایتان. محل سکونت و آرامش.

نحل، آیه ۹۰.

۴- **إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ**

قطعاً خداوند امر می‌کند به عدالت و نیکی.

ب - در صفحه ۲۷۸ قرآن کریم آیه‌ای که به ما می‌آموزد قبل از خواندن قرآن «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» بگوییم، آمده است، این آیه را یافته، همراه با ترجمه آن بنویسید. سعی کنید همیشه هنگام خواندن قرآن این ادب قرائت را رعایت کنید.

پیام قرآنی

متن: فاذا قرأت القرآن فاستعذ بالله من الشيطان الرجيم

ترجمه: که می‌خوان قرآن، پناه ببر به خدا از شر شیطان رانده شده

۱- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۷۴ تا ۲۷۹ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۲۷۷ یا ۲۷۸ قرآن کریم دو ترکیب یا جمله ساده نوشته و معنا کنید.

۲- تَزَلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ

۱- بَهِدَى مِّن يَشَاء

۶۶ هدایت می‌کند هرکس را بخواهد نازل کرد آن را روح القدس

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد